

Tarih: 23.01.2026

Sayı: 08

Konu: Peyzaj Mimarlarının Mimar ya da Mühendis Kadrolarına atanabilmesi

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA

Dünyada Peyzaj Mimarlığı eğitimi 1900 yılında ABD'nin Harvard Üniversitesi'nde, Avrupa'da ise 1919 yılında Norveç Yaşam Bilimleri Üniversitesi'nde verilmeye başlamıştır. Ülkemizde ise 1968 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi bünyesinde ilk Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nün kurulmasıyla başlayan süreç 50 yılı geride bırakmıştır. Dolayısıyla Peyzaj Mimarlığı eğitimi Dünyada ve Avrupa'da 100, Türkiye'de ise 50 yılı aşkın bir geçmişe sahiptir.

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı (UNESCO) tarafından geliştirilen Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED)'in 1997, 2011 ve 2013 sınıflandırmalarının tümünde de Peyzaj Mimarlığı "**Mühendislik, İmalat ve Yapı (Engineering, Manufacturing and Construction)**" alanı içinde Mimarlık ve Şehir Planlama disiplinleriyle birlikte yer almaktadır.

Ülkemizde de Başkanlığınız tarafından başlatılan ve 2020 yılında tamamlanan Lisans Bölüm/Program adlarının düzenlenmesi çalışmasında, ISCED temel alınmış ve Peyzaj Mimarlığı "Mühendislik, İmalat ve Yapı" geniş alanı, "Mimarlık ve Yapı" dar alanı, "Mimarlık ve Şehir Planlama" alt alanı içinde yer almıştır.

Ülkemizde Peyzaj Mimarlığı eğitiminin gelişimi ve mezunların atandığı kadrolara bakıldığında, ilk eğitimin verildiği Ziraat ve Orman fakültelerinden mezun olanlar "mühendis" sıfatıyla mezun olmuşlar ve kamu kurumlarında "ziraat mühendisi" ya da "orman mühendisi" unvanıyla, "mühendis" kadrolarında istihdam edilmişlerdir. Ziraat ve Orman Fakülteleri dışında ilk kez Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi bünyesinde (Bilkent Üniversitesi) bir Peyzaj Mimarlığı Bölümünün kurulması ve bu bölüm mezunlarının kullanacağı unvan konusunun gündeme gelmesi üzerine, mülga Çevre Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı'nın talebiyle, üniversitelerin Peyzaj Mimarlığı Bölümünden mezunların hangi unvanı kullanabilecekleri Yükseköğretim Genel Kurulu'nun 10.03.2006 tarihli toplantısında değerlendirilmiş ve 2547 Sayılı Kanunun 2880 Sayılı Kanunla değişik 43/b maddesi uyarınca "Peyzaj Mimarı" unvanı kullanabilecekleri ve "Mühendis" kadrolarında istihdam edilmelerinin uygun olduğu kararı alınmıştır.

Ülkemizde Peyzaj Mimarlığı eğitimi 2000'li yılların başından itibaren ağırlıklı olarak mimarlık fakülteleri altında verilmeye başlanmıştır. Özünde bir planlama ve tasarım disiplini olan Peyzaj Mimarlığının diğer planlama ve tasarım disiplinleriyle aynı çatı altında yer alması eğitim bakımından doğru bir yaklaşımdır. Nitekim 2009 yılında oluşturulan Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanları Konseyi (PEMKON) mesleğin evrimi, eğitimin gerçekleri ve uluslararası gelişmeleri göz önünde bulundurarak, 10 Kasım 2012 tarihinde gerçekleştirilen 6. Toplantısında "Yeni kurulacak ve yeniden yapılandırılacak Peyzaj Mimarlığı Bölümleri için uygun fakülte yapısı konusunda yapılan değerlendirmeler sonucunda, Peyzaj Mimarlığı disiplininin temelde bir planlama ve tasarım disiplini olması; Bölüm mezunlarının istihdam edildikleri yerler ve ağırlıklı olarak birlikte çalıştıkları meslek grupları; Avrupa Birliği Meslekler Sınıflandırması ve ISCED '97 Meslek Kodlaması çerçevesinde önerilecek fakülte yapısı için; Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Şehir ve Bölge planlama, İç Mimarlık ve olası diğer bölümlerin yer alacağı, Mimarlık ve Mekânsal Planlama Fakültesi veya aynı kapsamı ifade eden bir tanımlamanın uygun olduğuna" şeklinde bir karar almıştır. Bu karar sonrasında, ziraat ve orman fakülteleri bünyesinde yer alan birçok bölüm mimarlık fakültelerine geçmiştir ve bu geçişler Kurulunuzun bilgisi ve onayı ile olmuştur. Bu karar sonrası kurulan bölümler de ağırlıklı olarak mimarlık fakülteleri altında kurulmaktadır. Bu gelişmeler paralelinde, Peyzaj Mimarlığı Bölümü mezunları kamu kurumlarında "Mimar" kadrolarında da istihdam edilmeye başlamışlardır.

Tarih: 23.01.2026

Sayı: 08

Konu: Peyzaj Mimarlarının Mimar ya da Mühendis Kadrolarına atanabilmesi

Ancak, Başkanlığınıza bağlı Yükseköğretim Yürütme Kurulu'nun 04.06.2014 tarihli kararı ile Peyzaj Mimarlarının önce "Mühendis" daha sonra 18.10.2017 tarihli kararı ile de "Mimar" kadrolarına atanmalarının önü kapatılmıştır. Ne gariptir ki, her iki karara da yasal dayanak olarak, daha önce "mühendis" kadrolarına atanma bağlamında olumlu yönde kararın verildiği 2547 Sayılı Kanunun 2880 Sayılı Kanunla değişik 43/b maddesidir!

Başkanlığınızın aldığı bu kararlar, ülkemizde sayıları 25.000'i aşan Peyzaj Mimarlığı bölüm mezunları açısından mağduriyetlere neden olmaktadır. Bunun son örneği Tarım ve Orman Bakanlığı'nın "Unvan Değişikliği" sınavında ortaya çıkmıştır. Adı geçen bakanlığın Personel Genel Müdürlüğünce 30.12.2025 tarihinde internet sayfasında yayımlanan ve 16.05.2026 tarihinde yapılacak olan "Unvan Değişikliği Sınavı" duyurusu EK-3 te Mühendis 12. Grup olarak Peyzaj Mimarlığı Bölümü mezunlarının sınava girebileceği duyurusu yapılmıştır. Ancak 15.01.2026 tarihinde yapılan güncellemede ilk duyuruda yer alan Mühendis 12. Grup (Peyzaj Mimarları mezunlarının gireceği sınıf) kaldırılmıştır. Bunun nedeni araştırıldığında, Başkanlığınızın Peyzaj Mimarlarının "Mimar" ya da "Mühendis" kadrolarına atanmalarını engelleyen kararlarının olduğu öğrenilmiştir.

Ülkemizde Peyzaj Mimarlığı bölümü mezunlarının aldığı eğitim, mimar, mühendis ve şehir plancılarından farklı değildir. Mimarlık ve mühendislik temel derslerinin birçoğu Peyzaj Mimarlığı ders müfredatlarında yer almaktadır. Uluslararası ve ulusal düzeyde mimarlık ve mühendislik disiplinleriyle aynı grupta değerlendirilen, aldıkları eğitim mühendislik ve mimarlık eğitiminden çok da farklı olmayan Peyzaj Mimarlığı Bölümü mezunlarının Yükseköğretim Yürütme Kurulu kararlarıyla neden Mühendis ve/veya Mimar kadrolarına atanmalarının önünü kapattığı anlaşılamamaktadır. Peyzaj Mimarı, mühendis ya da mimar değilse nedir?

Türkiye'de Peyzaj Mimarlığı eğitim öğretimi ve araştırmalarının ve Peyzaj Mimarlığı mesleğinin gelişmesine; bilgili, becerili, araştırmacı meslek mensuplarının yetiştirilmesine; akademik işbirliğine; öğretim programlarının akreditasyonuna katkıda bulunmak amacıyla kurulan Peyzaj Mimarlığı Eğitim ve Bilim Derneği (PEMDER), bu haksız kararlardan ve Peyzaj Mimarlığı Bölümü mezunlarına yapılan haksız uygulamadan bir an önce dönülmesini talep etmektedir.

Başkanlığınızın konuyu Yükseköğretim Yürütme Kurulu gündemine yeniden almasının; Peyzaj Mimarlarının kamuda Mimar ve/veya Mühendis kadrolarında istihdam edilmeye devam edilmesi yönünde görüş verilmesinin adil bir tutum olacağını ve Başkanlığınızın ISCED sınıflandırmasındaki kararlarıyla tutarlılık göstereceğini düşünüyoruz.

Başkanlığınızın talebi durumunda, yazımızın içeriğinde yer alan konulara ilişkin PEMDER olarak daha ayrıntılı bir rapor hazırlayabileceğimizi bilgilerinize sunar, gereği için arz ederim.

Saygılarımla.

Prof.Dr. Veli ORTAÇEŞME
Yönetim Kurulu Başkanı